

Αριθμός αιτήσεως: Ε417/2019

(Αριθμός κατάθεσης αγωγής: 11675/8924/2018)

ff

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΔΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ -
ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από το Δικαστή Ραφαήλ Σημαιοφορίδη,
Πρωτοδικη, τον οποίο όρισε η Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου
Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου και από τη Γραμματέα Κυριακή Κυκερίδου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του στις 14·11·2018, για να
δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΗΣ ΕΝΑΓΟΥΣΑΣ:

, που παραστάθηκε μετά του πληρεξούσιου δικηγόρου
της Αθανάσιου Παπανικαστασίου (ΑΜ 9198), ο οποίος κατέθεσε προτάσεις,
ενώ συμμαρτάθηκε και η ασκούμενη δικηγόρος Βασιλική Μουγγού.

ΤΗΣ ΕΝΑΓΟΜΕΝΗΣ: της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης με την

Η ενάγουσα ζητεί να γίνει δεκτή η από 23·3·2018 αγωγή της που
κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου με αριθμό κατάθεσης
· αρχικά για τη δικάσιμο της 19·9·2018,
κατά την οποία αναβλήθηκε για τη δικάσιμο που αναγράφεται στην αρχή
της παρούσας απόφασης και γράψηκε στο πινάκιο. Κατά τη συζήτηση της
υπόθεσης ο πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ζήτησαν να γίνουν δεκτά
όσα αναφέρονται στα πρακτικά συνεδρίασης και στις έγγραφες προτάσεις
τους.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από το ουνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648, 652 παρ.1, 653, 656, 349 έως 351, 361, 57, 200, 288 ΑΚ, 1, 3, 7, 8 του Ν. 2112/1920 και 5 παρ. 3 του Ν. 3198/1955, προκύπτει ότι στην ελεύθερη εκτίμηση του εργοδότη, με βάση το διευθυντικό του δικαίωμα, ανήκει η επιλογή των κατάλληλων μέσων και τρόπων για την επιδίωξη του οικονομικού σκοπού της επιχείρησής του και συνακόλουθα η εξουσία να ρυθμίζει όλα τα θέματα που ανάγονται στην ορθολογικότερη οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών της επιχείρησής του, για την επίτευξη του οικονομικού της σκοπού, στα οποία (θέματα) εμπίπτει και ο καθορισμός του τομέα απασχόλησης του κάθε εργαζόμενου σ' αυτήν και η κατά το δυνατόν καλύτερη αξιοποίηση της εργασίας του. Από τις ίδιες, όμως, πιο πάνω διατάξεις ουνάγεται (και) ότι συντρέχει βλαπτική μεταβολή των όρων της σύμβασης εξαρτυμένης εργασίας αφού του χρόνου, δια του εργοδότης, χωρίς δικαιώμα από το νόμο ή τη σύμβαση ή κατά κατάχρηση δικαιώματος, υπό την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ, μεταβάλλει μονομερώς τους όρους της σύμβασης, με συνέπεια να επέρχεται άμεσα ή έμμεσα ζημία στον εργαζόμενο, υλική ή θυική. Ειδικότερα, ο μονομερής προσδιορισμός των όρων εργασίας που επιχειρεί ο εργοδότης, βάσει του διευθυντικού του δικαιώματος, πρέπει να υπηρετεί τους σκοπούς του δικαιώματός του αυτού. Δηλαδή την ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία της επιχείρησης διαφορετικά δεν υπάρχει χρήση αλλά κατάχρηση του διευθυντικού δικαιώματος. Η μονομερής και βλαπτική για τον εργαζόμενο μεταβολή των όρων της εργασιακής του σύμβασης από τον εργοδότη δεν επιφέρει μεν καθ' εαυτή τη λύση της σύμβασης εργασίας, παρέχει, όμως, στον εργαζόμενο, που δεν αποδέχθηκε τη μεταβολή ρητά ή σιωπηρά, το δικαίωμα είτε να θεωρήσει τη μεταβολή αυτή ως άτακτη καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του εργοδότη και να απαιτήσει την πληρωμή της νόμιμης αποζημίωσης, είτε να αξιώσει την τήρηση της εργασιακής σύμβασης και να εξακολουθήσει να παρέχει την εργασία του με

3^η σελίδα της 9417/2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
[ειδική διαδικασία]

τους όρους που ισχουν πριν από τη μεταβολή και, αν ο εργοδότης δεν την αποδέχθηκε και γίνεται έτοι υπερήμερος, να απαντήσει από αυτόν την καταβολή των αποδοχών του. Ο εργοδότης, στα πλαίσια οικονομικής ή τεχνικής αναδιάρθρωσης της επιχείρησής του, μπορεί, στην περίπτωση που είναι αντικείμενικά δυνατή η συνέχιση της απασχόλησης του εργαζομένου με διαφορετικούς (δυσμενέστερους) όρους εργασίας που είναι, οπωδήποτε, ηπιότερο από την απόλυτη μέτρο, να προτείνει στον εργαζόμενο την τροποποίηση αυτή και μόνον όταν αυτός την απορρίψει, να προχωρήσει στην καταγγελία, η οποία τότε, αποτελούσα το έσχατο μέσο (ultima ratio), είναι έγκυρη. Διαφορετικά, η απευθείας προσφυγή στην καταγγελία, στο επαχθέστερο δηλαδή για τον εργαζόμενο μέτρο, παρά το γεγονός ότι είναι αντικείμενικά δυνατή η συνέχιση της απασχόλησής του με δυσμενέστερους όρους εργασίας, καθιστά την καταγγελία καταχρηστική (ΑΠ 595/2015, 24/2014 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Έξαλλου, κατά το άρθρο 656 εδαφ. α' ΑΚ «Αν ο εργοδότης έγινε υπερήμερος ως προς την αποδοχή της εργασίας ή αν η αποδοχή της εργασίας είναι αδύνατη από λόγους που τον αφορούν και δεν οφείλονται σε ανωτέρα βίᾳ, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να απαντήσει το μισθό, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να παράσχει την εργασία σε άλλο χρόνο. Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 349 και 350 ΑΚ, προκύπτει ότι προϋποθέσεις της υπερημερίας του εργοδότη περί την αποδοχή της εργασίας αποτελούν: α) η ύπαρξη έγκυρης σύμβασης εργασίας, β) η πραγματική και προσήκουσα προσφορά της εργασίας εκ μέρους του εργαζόμενου ή μη πραγματική αν ο εργοδότης δηλώσει ήδη ότι δεν δέχεται αυτήν, (το οποίο συμβαίνει ιδιώς όταν κατήγγειλε τη σύμβαση) και γ)η μη αποδοχή αυτής από τον εργοδότη. Όπως επί κάθε ενοχής και ειδικότερα επί αμφοτεροβαρούς σύμβασης, έτοι και επί της μίσθωσης εργασίας, ο εργοδότης, ο οποίος δεν είναι κατ' αρχή υποχρεωμένος ν' αποδεχθεί την προσφερόμενη εργασία, δικαιούται να την αποκρούσει και απαλλάσσεται των λουπών συνεπιών της υπερημερίας καταβάλλοντος το μισθό. Κατ' ακολουθία, η μη αποδοχή της εργασίας που καθιστά τον εργοδότη υπερήμερο ως δανειστή, έχει σημασία για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 656 ΑΚ μόνον

4^η σελίδα της ΣΥΓΖ/2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
(ειδική διαδικασία)

εφόσον αυτός δεν αρνείται απλώς να δεχθεί την εργασία, αλλά αρνείται συγχρόνως να εκπληρώσει τη δική του επί την αντιπαροχή (μισθό) υποχρέωση. Συνακόλουθα ο εργοδότης περιέρχεται σε υπερημερία, όταν ο εργαζόμενος προσφέρει πραγματικά, με τον προσήκοντα τρόπο την εργασία του και αυτός δεν τη δέχεται ή δηλώνει ότι δεν τη δέχεται, με συνέπεια να υποχρεούται στην καταβολή του μισθού σ' αυτόν (μισθωτό). Υποχρέωση, εξάλλου, του εργοδότη, να καταβάλει τον μισθό υπάρχει και σε περίπτωση αδυναμίας του να αποδεχθεί τις υπηρεσίες του μισθωτού, όταν η αδυναμία αυτή ανάγεται όχι μόνο σε πτώσιμα του, αλλά και όταν οφείλεται σε τυχαία περιστατικά, που τον αφορούν και οχετίζονται με τη σφρίγα των συνθηκών, που μπορεί να ελέγχει ή τους γενικότερους ή ειδικότερους κινδύνους της πορείας και λειτουργίας της επιχειρήσεως και εκμεταλλεύσεως του. Ο εργοδότης απαλλάσσεται μόνον αν η αδυναμία του (για αποδοχή της εργασίας) οφείλεται σε ανωτέρα βίᾳ (ΑΠ 429/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Τέλος, για να είναι ορισμένη η αγωγή, με την οποία διώκεται η ικανοποίηση αξιώσεων από υπερωριακή απασχόληση, πρέπει να αναφέρεται σ' αυτή, εκτός από την εργασιακή σχέση, οι όροι αυτής και η διάρκεια της ημερήσιας απασχόλησης, αν πρόκειται για υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου, άλλως κατά εθδομάδα, από την οποία θα συνάγονται οι ώρες εργασίας και συνακόλουθα οι υπερωρίες, οι οποίες είναι δυνατόν να προσδιορίζονται και κατά μέσο όρο την εθδομάδα ή το μήνα. Επίσης, πρέπει να αναφέρονται οι νόμιμες ή καταβαλλόμενες αποδοχές βάσει των οποίων θα υπολογιστεί το ωρομίσθιο (ΑΠ 1320/2015, 186/2014, 1409/2014, 526/2013 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Με την κρινόμενη αγωγή της η ενάγουσα εκθέτει ότι στις 21.10.2009 προσελήφθη από την εναγόμενη εταρφία με σύμβαση εξαφτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης προκειμένου να εργασθεί ως υπάλληλος γραφείου, με ωράριο 08.00-16.30 (με ημίωρο διάλειμμα) και μικτό μηνιαίο μισθό 978,87 €. Ότι από την αρχή της εργασιακής σχέσης πραγματοποιούσε καθημερινά 2 ώρες υπερωρίας και από το Σεπτέμβριο 2017 1 ώρα υπερωρίας, χωρίς να λαμβάνει επιπρόσθετη αμοιβή. Ότι ενώ στις 6.12.2016 γέννησε το δεύτερο τέκνο της, μετά δε την επιστροφή της στην

5^η σελίδα της 9 ΚΑΙ/2019 απόφασης του Μονομελούς Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης
[ειδική διαδικασία]

εργασία της συνέχισε να εργάζεται με το ίδιο ωράριο, στις 21·2·2018 της επιβόδησε αναγγελία όρων της σύμβασης εργασίας της με τροποποιημένο ωράριο 13.00·21.30 και μάλιστα από τις 15·2·2018, χωρίς η ίδια να έχει ουδέποτε συναντήσει σε τέτοια τροποποίηση. Ότι είχε προηγηθεί αντιπαράθεση μεταξύ της ενάγουσας και του νομίκου εκπροσώπου της εναγομένης, ο οποίος από τις 15·1·2018 προσπάθησε να της επιβάλει την ανωτέρω αλλαγή ωραρίου, εκφράζοντας δήμεν παράπονα για την εργασιακή της απόδοση και προβάλλοντας ως εναλλακτικές λύσεις να παρατηθεί ή να λάβει άδεια άνευ αποδοχών. Ότι ενώ συμφωνήθηκε να εργασθεί δοκιμαστικά στο νέο ωράριο για μία εβδομάδα, στις 13·2·2018 της δόθηκε να υπογράψει τροποιητική σύμβαση εργασίας, πράγμα που η ενάγουσα αρνήθηκε, και στις 26·2·2018 με ηλεκτρονική επιστολή της διαμαρτυρήθηκε προς την επιχείρηση οχειακά με την αλλαγή του ωραρίου, αλλά και του χώρου εργασίας της. Ότι στις 27·2·2018 η εναγομένη με εξώδικη δήλωσή της επικαλέστηκε το διευθυντικό της δικαίωμα για την τροποποίηση του ωραρίου, ενώ στις 2·3·2018 θεώρησε την αρνητική στάση της ενάγουσας ως οικειοθελή αποχώρηση, την οποία ανήγγειλε στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Ότι η ανωτέρω αναγγελία αποτελεί στην πραγματικότητα άκυρη καταγγελία της επιδικης σύμβασης εργασίας, κυρίως διότι έγινε εντός 18 μηνών από τον τοκετό της ενάγουσας, επικουρικώς διότι δεν της καταβλήθηκε αποζημίωση απόλυτης και δέλως επικουρικώς λόγω της ως άνω καταχρηστικής συμπεριφοράς της εναγομένης, από την οποία έχει προσθληθεί η προσωπικότητα της ενάγουσας. Για τους λόγους αυτούς η ενάγουσα ζητεί, όπως παραδεκτά διόρθωσε την αγωγή της με τις προτάσεις της και με δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου της στο ακροατήριο που καταχωρήθηκε στα πρακτικά, 1) να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της από 2·3·2018 καταγγελίας της επιδικης σύμβασης εργασίας, 2) να υποχρεωθεί η εναγομένη να της καταβάλει για μισθούς υπερημερίας Μαρτίου·Σεπτεμβρίου 2018 το ποσό των 6.852,09 €, για παράνομες υπερωρίες Ιουνίου 2013·Σεπτεμβρίου 2016 και Σεπτεμβρίου 2017·Φεβρουαρίου 2018 το ποσό των 25.968,60 € και 1.854,90 € αντίστοιχα, νομιμοτόκως από τότε που κάθε αξιώση κατέστη ληξιπρόθεσμη και απαντητή, καθώς και το ποσό των 5.000 €

ως χρηματική μιανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, νομιμοτόκως από την απόλυτη της και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Επικουρικά, για την περίπτωση που η απόλυτη της κριθεί έγκυρη, η ενάγουσα ζητεί να υποχρεωθεί η εναγομένη να της καταβάλει το ποσό των 5.710,08 ως αποζημίωση απόλυσης, νομιμοτόκως από την απόλυτη της και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Εξάλλου, για την περίπτωση που η σύμβαση εργασίας της κριθεί για οποιαδήποτε αυτία άκυρη, η ενάγουσα ζητεί τα ανωτέρω ποσά (αποζημίωση απόλυσης, παράνομες υπερωρίες, ηθική βλάβη) σύμφωνα με τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού. Τέλος, η ενάγουσα ζητεί να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή και να καταδικασθεί η εναγομένη στα δικαστικά της έξοδα.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα η αγωγή αρμοδίως και θ' ύλην και κατά τόπο φέρεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρα 14 παρ. 2, 16 αρ. 2, 25 παρ. 2 και 621 ΚΠολΔ), κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών και ειδικότερα των εργατικών διαφορών (άρθρα 614 αρ. 3 στοιχ. α', 621 ΚΠολΔ, όπως αυτά ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το αρ. 4ο του άρθρου 1 του Ν. 4335/2015), και έχει ασκηθεί παραδεκτά τόσο ως προς το κύριο αίτημα αναγνώρισης αικυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας όσο και ως προς το επικουρικό αίτημα καταβολής αποζημίωσης απόλυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 και 2 ν. 3198/1955 αντίστοιχα (βλ. την υπ' αριθ. 3482Δ/23·δ·2018 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Χαράλαμπου Αγγελάκη). Είναι δε νόμιμη τόσο ως προς την κύρια θέση της, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 174, 180, 281, 288, 341, 345, 346, 361, 648, 649, 651, 652, 653, 655, 656, 669, 914, 932 ΑΚ, 1, 3, 7, 8 του Ν. 2112/1920, 5 παρ. 3 του Ν. 3198/1955, 15 ν. 1483/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 ν. 3996/2011, 70, 907, 908, 910 και 176 ΚΠολΔ, όσο και ως προς την επικουρική αξιωσης καταβολής αποζημίωσης απόλυσης, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1, 3, 4, 6 παρ. 1 του ν. 2112/1920, 1, 2, 5 παρ. 1, 6 παρ. 1 και 2, 9 του ν. 3198/1955. Απορριπτέα λόγω αοριστίας κρίνεται η αξιωση καταβολής αμοιβής υπερωριακής απανχόλησης, καθώς, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην οικεία νομική

οικέψη, η ενάγουσα δεν αναφέρει στην αγωγή της τη διάρκεια της ημερήσιας ούτε της εβδομαδιαίας απαιχούλησής της, παρά μόνο αφείται στη γενική αναφορά του ουρβιτικού ωραρίου της και ότι πραγματοποιούσε 2 ή 1 ώρες υπερωρίας καθημερινά. Με τον τρόπο αυτόν δύως καθίσταται αδύνατο για το Δικαστήριο να κρίνει, έστω κατ' εκτίμηση του δικογράφου, αν η επικαλούμενη υπέρβαση του ωραρίου α) όντως υφίσταται και β) συνιστά υπερεργασία ή υπερορια. Περαιτέρω, η επικουρική βάση της αγωγής στηριζόμενη στις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού, είναι μη νόμιμη, καθώς η αξιωση για αποζημίωση απόλυτης πηγάζει ευθέως εκ του νόμου. Μη νόμιμο κρίνεται το αίτημα επιδίκασης τόκων υπερημερίας για την αξιωση χρηματικής ικανοποίησης ηθικής βλάβης από την επομένη της καταγγελίας, καθώς η ενάγουσα δεν επικαλείται ορισμένη ημέρα ρητής όχλησης της εναγομένης (εξώδικη ή δικαστική) προς καταβολή της εν λόγω αξιωσης, ενώ νόμιμο είναι το κατ' εκτίμηση επικουρικό αίτημα περί επιδίκασης τόκων από την επίδοση της υπό κρίση αγωγής. Επίσης, μη νόμιμο είναι το αίτημα για επιδίκαση τόκων για την οφειλόμενη αποζημίωση απόλυτης που επομένη της καταγγελίας, διότι δήλη μέρα για την αποζημίωση απόλυτης που υπερβαίνει τους μισθούς 2 μηνών αποτελεί η ημέρα της καταγγελίας για αποζημίωση ίση με αποδοχές δύο μηνών και έκτοτε από την επομένη της καταγγελίας και ανά διημήνιο προκύπτει δήλη μέρα για κάθε μία επί μέρους δόση της οφειλόμενης καταγγελίας, που αντιστοιχεί σε αποδοχές δύο μηνών. Πρέπει, επομένως, να ερευνηθεί περαιτέρω η αγωγή ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα κατά το μέρος της που κρίθηκε ορισμένη και νόμιμη, εφόσον καταβλήθηκε το ανάλογο τέλος δικαστικού ενοίμου με τις νόμιμες υπέρ τρίτων προσαυξησεις (βλ. το υπ' αριθ. 243927985959 0114 0014 ηλεκτρονικό παράβολο και τη συνημμένη σ' αυτό από 13·11·2018 απόδειξη ηλεκτρονικής ηλητρωμής της Τράπεζας Πειραιώς), στο μέτρο που το καταψηφιστικό αίτημα της αγωγής υπερβαίνει το ποσό των 20.000 €, που εμπίπτει στην καθ' ύλην αρροδιώτητα του Ειρηνοδικείου (άρθρο 71 ΕιοΝΚΠολλ).

Από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης των μαρτύρων των διαδίκων, που εξέτασθηκαν στο ακροατήριο του Δικαστηρίου και

8^η σελίδα της Σύμβασης 2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
(ειδική διαδικασία)

περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά δημόσιας συνεδρίασής του, της υπ' αριθ. 146/14·11·2018 ένορκης βεβαίωσης των

με επίκληση οι διάδικτοι, αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η εναγόμενη εταιρία δραστηριοποιείται στον τομέα της μεταφοράς, αποδήμευσης και διανομής προϊόντων. Στις 21·10·2009, προσέλαβε την ενάγουσα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αιρίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης προκειμένου να εργασθεί ως υπάλληλος γραφείου, με ωράριο 08.00·16.30 (με ημίωρο διάλειμμα) και μικτό μηνιαίο μισθό 978,87 €. Στις 6·12·2016, η ενάγουσα γέννησε το 2° τέκνο της και αφού έλαβε τις άδειες που δικαιούταν (λοχείας, μητρότητας, κανονική), επέστρεψε στην εργασία της στις 18·9·2017. Στις 12·1·2018, η ενάγουσα επέστρεψε στην εργασία της μετά από πενθήμερη αναρρωτική άδεια που είχε λάβει λόγω οξείας οσφούσχυαλγίας (βλ. την από 8·1·2018 ματρική ανακατεύοντα του αιθιοπεδικού Γ. Σταυροπανού). Την ίδια ημέρα της εξυπηρέτησης πελατών στο τμήμα τιμολόγησης, όπου είχε προσληφθεί αρχικά, με ωράριο 13.00 έως 21.00. Η ενάγουσα αντέδρασε, υποστηρίζοντας ότι λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στο νέο ωράριο, καθώς δεν υπήρχε βρεφονηπιακό σταθμός που να λειτουργεί έως τόσο αργά, ενώ και ο πεθερός της αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα υγείας. Τη Δευτέρα, 15·1·2018, η ενάγουσα έλαβε κανονική άδεια 5 ημερών, στις 22·1·2018 επιπλέον 5 ημέρες κανονικής άδειας, ενώ στις 29·1·2018 έλαβε και την υπόλοιπη κανονική της άδεια έως τις 9·2·2018. Στις 12·2·2018 προσήλθε στην εργασία της στις 08.00, οπότε της έγιναν εκ νέου συστάσεις ότι το ωράριό της είχε πλέον αλλάξει, πράγμα που θα έπρεπε να αποδεχθεί, υποχρεώθηκε δε να αποχωρήσει και να επιστρέψει την επομένη.

3
9^η σελίδα της 94 | Σεπτέμβριος 2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
[ειδική διαδικασία]

Τελικά, η εναγομένη εργάσθηκε σύμφωνα με το νέο ωράριο της από τις 13 έως τις 15·2·2018, ενώ την επομένη ήλαβε νέα αναρρωτική άδεια 10 ημερών, ήτοι ήταν τις 25·2·2018, και πάλι λόγω οξείας οσφυοίσχυαλγίας (βλ. την από 16·2·2018 ιατρική γνωράτευση του ίδιου ως άνω ιατρού). Στις 21·2·2018, η εναγομένη επέδωσε με δικαστικό επιμελητή στην ενάγουσα την αναγγελία των όρων της ατομικής σύμβασης εργασίας της με το τροποποιημένο ωράριο από 15·2·2018, καθώς η ενάγουσα είχε αρνηθεί τις προηγούμενες ημέρες να την υπογράψει, επικαλούμενη ότι είχαν συμφωνήσει να εργασθεί δοκιμαστικά για ρία εβδομάδα με το νέο ωράριο. Στις 26·2·2018, η ενάγουσα με εξόδικη δήλωσή της προς την εναγομένη που κοινοποιήθηκε στις 07·20 το προϊ (βλ. την υπ' αριθ. 3392Δ/26·2·2018 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή Χαράλαμπου Αγγελάκη), δήλωσε την άρνησή της να συμφωνήσει σε οποιαδήποτε αλλαγή ωραρίου, καθώς και την πρόθεσή της να συνεχίσει να εργάζεται για την εταιρία, αλλά βάσει του προηγούμενου ωραρίου της. Πράγματι, το προϊ της 26·2·2018, η ενάγουσα προσήλθε στην εταιρία για να εργασθεί, αλλά της υποδείχθηκε από την , προϊσταμένη του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών, ότι εφόσον το ωράριό της είχε αλλάξει, έπρεπε ή να φίγει και να επιστρέψει στις 13·00 ή να περιμένει σε άλλο χώρο της επιχείρησης. Ακολούθως, η ενάγουσα απέστειλε από την προσωπική της διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μηνύματα (e-mail) προς το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης, διαμαρτυρόμενη για την τοποθέτηση στο κτίριο της αίθουσας συσκέψεων, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 400 μέτρων από το κυρίως κτίριο, όπου εργάζονται η ενάγουσα, χωρίς να διαθέτει θέρμανση, γραφική όλη και αντικείμενο εργασίας. Περί ώρα 11·00, η συνέχεια, η ενάγουσα δεν την τοποθέτησε πουθενά και ότι θα μπορούσε να αναμένει σε οποιονδήποτε χώρο επιθυμούσε ή να αποχωρήσει και να επιστρέψει στο νέο τμήμα και ωράριο που της κοινοποιήθηκε. Στη συνέχεια, η ενάγουσα του απάντησε ότι αποχωρεί, θεωρώντας ότι απολύτεται και δεν γίνεται αποδεκτή η προσφερόμενη εργασία της. Την επόμενη ημέρα, η εναγομένη με εξόδική δήλωσή της προς την ενάγουσα δήλωσε ότι η άρνησή της να συμφωνήσει στο νέο ωράριο και η αποχώρηση από την εργασία της συνιστούν καταγγελία

10^η σελίδα της ΣΥΝΤ/2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
(ειδική διαδικασία)

εκ μέρους της της μεταξύ τους σύμβασης εργασίας. Μετά τις 26·2·2018 η ενάγουσα δεν επανεμφανίσθηκε στην εργασία της και στις 2·3·2018 η εναγομένη, με νέα εξώδικη δήλωσή της, της γνωστοποίησε ότι θεωρούσε πως αποχώρησε οικειοθελώς στις 26·2·2018, γεγονός που ανήγγειλε στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ στις 5·3·2018. Ωστόσο, η εναγομένη είχε ήδη λάβει εκ νέου από τις 26·2·2018 νέα αναρρωτική άδεια 10 ημερών λόγω υποτροπής στο πρόβλημα με τη μέση της και κρίθηκε ανίκανη για εργασία από 26·2·2018 έως 7·3·2018 (βλ. την υπ' αριθ. 1624/20·4·2018 γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής της 3^{ης} Υ.ΠΕ. Μακεδονίας).

Από τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά αποδεικνύεται ότι τον Ιανουάριο 2018 αποφασίσθηκε η μετάθεση της ενάγουσας από το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών στο τμήμα τιμολόγησης, καθώς είχαν διατυπωθεί παράπονα κυρίως για τη συμπεριφορά της τόσο από πελάτες δυο και συναδέλφους της (βλ. τις προσκομιζόμενες ένορκες θεβαϊώσεις). Η μετάθεση αυτή αποτελούσε μία μένοι λύση, καθώς η ενάγουσα δε θα είχε πλέον επαφή με τους πελάτες, κατάσταση που κατά τα ανωτέρω δεν μπορούσε να διαχειρισθεί επαρκώς και επ' αφελεία των συμφερόντων της εταιρίας, ενώ θα τοποθετούνταν σε ένα τμήμα που γνώριζε, εφόσον είχε εργασθεί παλιότερα σ' αυτό. Ωστόσο, η επιλογή του ωραρίου (13.00 με 21.30) δημιουργούσε ανυπέρβλητο πρόβλημα στην ενάγουσα, δεδομένου ότι δεν μπορούσε να βρει λύση φύλαξης του τέκνου της, καθώς δεν υπήρχε θρεφονηματικός σταθμός που να λειτουργεί έως τόσο αργά, ο οικζυγός της επίσης εργαζόταν, ενώ και ο πεθερός της αντικειώνει σημαντικό πρόβλημα υγείας. Η εναγομένη ισχυρίζεται ότι η ανωτέρω επιλογή της εντάσσεται στα νόμιμα πλαίσια δικηγορικού διευθυντικού της δικαιώματος και εξυπηρετεί την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία της επιχείρησης. Είναι αληθές ότι κατά τη χρονική στιγμή λήψης της εν λόγω απόφασης (αρχές Ιανουαρίου 2018) δεν υπήρχε λόγος άμεσης εκδίωξης της ενάγουσας από την εργασία της ούτε εξώθησή της σε αποχώρηση, ανεξάρτητα από την προστασία που απολάμβανε λόγω μητρότητας (18 μήνες από τον τοκετό). Η μονομερής όμως τροποποίηση του ωραρίου εργασίας της ενάγουσας και η εργοδοτική επιμονή σ' αυτήν, σε βαθμό μάλιστα που όχι απλώς δεν εξυπηρετούσε την

Α

Α

εργαζόμενη, αλλά ανέτρεπε την οικογενειακή της ζωή, δε αποδείχθηκε ότι εξυπηρετούσε τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα της επιχείρησης. Τούτο διότι, όπως προκύπτει από τους προσκομιζόμενους με ημερομηνία 18-10-2016 και 18-10-2018 πίνακες προσωπικού που αφορούν το χρονικό διάστημα πριν, κατά και μετά την επίμαχη περίοδο, σε συνδυασμό με την μαρτυρική κατάθεση του οικονομικού διευθυντή της εταιρίας, οι υπόλοιποι εργαζόμενοι στο τμήμα τιμολόγησης

εργάζονταν με ωράριο 9.30-18.00, 10.00-18.30 και 11.00-19.30, κανένας δηλαδή δε χρειαζόταν να εργάζεται έως τις 21.30 (συμπεριλαμβανομένου ημιώρου διαλειμματος) στο συγκεκριμένο τμήμα ούτε όμως και στα υπόλοιπα τμήματα. Ακόμη και που προσελήφθη στις 23-3-2018 για να αντικαταστήσει την ενάγουσα, εργάζοταν με ωράριο από τις 11.00 έως τις 19.30. Επομένως, η μη εξεύρεση κάποιας συμβιβαστικής λύσης, αν και φαίνεται ότι υπήρχαν περιθώρια, και κυρίως η επιμονή της εναγομένης να επιβάλει μονομερώς το ως δίνω ωράριο στην ενάγουσα, ενώ ουδείς άλλος εργαζόμενος του ίδιου τμήματος εργάζόταν μέχρι τόσο αργά, δεν εξυπηρετεί τους οκοπούς του διευθυντικού της δικαιώματος, αλλά υπερβαίνει τα όρια της καλόπιστης και χρησιμής άσκησης του ανωτέρω δικαιώματος. Η εν λόγω επιμονή της επιχείρησης τροφοδοτήθηκε πιθανότατα και από τη σφραδρή αντίδραση της ενάγουσας στην τροποποίηση του ωραρίου της, καθώς και από την καχυποψία της εναγομένης σχετικά με τις συχνές αναρρωτικές άδειες που έλαβε η ενάγουσα κατά την επίδικη περίοδο. Η καχυποψία αυτή όμως ήταν αθάσιμη, καθώς η πρώτη αναρρωτική άδεια ελήφθη σε ανύποπτο χρόνο (8-1-2018), ήτοι πριν από την τροποποίηση του ωραρίου, ενώ και από ιατρικές εξετάσεις που προσκομίζει η ενάγουσα, αποδεικνύεται ότι πράγματι αντιμετώπιζε πρόβλημα με την μέση της (βιοσκοκήλη, εκφύλιση οσφυϊκών δίσκων). Όσον δε αφορά την λήψη της κανονικής άδειας κατά την επίμαχη περίοδο, αυτή οφείλεται σε ουνανιδραση των δύο πλευρών, προκειμένου να κερδηθεί χρόνος προς εξεύρεση λύσης, καθώς κατά τα ειωθότα ουδείς εργαζόμενος δεν επιθυμεί να λάβει το σύνολο της άδειας του από την αρχή της χρονιάς.

12^η σελίδα της Συμβούλου Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
(ειδική διαδικασία)

Μεχάλλου, ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι η ενάγουσα αποχώρησε οικειοθελώς από την εργασία της προσκρούει στη σαφή διατύπωση του από 26·2·2008 ηλεκτρονικού μηνύματος της ενάγουσας ότι εκλαμβάνει τη στάση της εναγομένης απέναντι της ως καταγγελία της ούμβασης εργασίας της και άρνηση αποδοχής των υπηρεσιών της. Από πουθενά, λοιπόν, δεν προκύπτει πρόθεση της ενάγουσας να αποχωρήσει οικειοθελώς από την εταιρία (βλ. και την από 26·2·2018 εξδικη δήλωσή της), η οποία αθλιωτά προέβη σε σχετική αναγγελία στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Αντιθέτως, ήταν σαφής η πρόθεση της ενάγουσας να μην αποδεχθεί την μονομερή τροποποίηση των όρων εργασίας της και να επιμείνει στην υλητρή του προϋφιστάμενου ωραρίου. Συμπερασματικά, εφόσον ουδέποτε υπήρξε οικειοθελής αποχώρηση της ενάγουσας, η αναγγελία αυτή είναι άκυρη, εξισούμενη με καταγγελία της ούμβασης εργασίας της. Η καταγγελία δε αυτή είναι οριώς άκυρη, καθώς πραγματοποιήθηκε εντός 18 μηνών από τον τοκετό της ενάγουσας (6·12·2016), χωρίς να υφίσταται υπουργικός λόγος, εφόσον η ενάγουσα δεν αρνήθηκε να παρέχει τις υπηρεσίες της, αλλά να δεχθεί την μονομερή και καταχρηστική κατά τα προαναφερθέντα τροποποίηση του ωραρίου της. Σε κάθε δε περίπτωση, η καταγγελία είναι άκυρη και λόγω της μη καταβολής της νόμιμης αποζημιώσης απόλυτης. Δεδομένης, λοιπόν, της ακυρότητας της ως άνω καταγγελίας, η εναγομένη έχει καταστεί υπερήμερη ως προς την αποδοχή της εργασίας της ενάγουσας και της οφείλει μισθούς υπερημερίας για το διάστημα Μαρτίου-Σεπτεμβρίου 2018, ήτοι το συνολικό ποσό των (978,87 X 7 μήνες=) 6.852,09 €. Από το ποσό αυτό, όμως, πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό των 914,28 € μικτά που εισέπραξε ως μισθό κατά το επίδικο διάστημα, εργαζόμενη κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο 2018 συνεπιχειρηση¹ γενομένης εν μέρει δεκτής ως ουσιαστικά βάσιμης της σχετικής ένστασης της εναγομένης περί συνυπολογισμού κέρδους και ζημίας. Κατά τα λοιπά, η ίδια ένσταση, πρέπει να απορριφθεί αφενός ως αόριστη στο βαθμό που δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένος εργοδότης ή εργασία στην οποία απασχολήθηκε η ενάγουσα, αφετέρου ως μη νόμιμη ως προς το εισιπραχθέν επίδομα του ΟΑΕΔ, καθώς το επίδομα αυτό δε συνιστά ωφέλεια του εργαζόμενου συνδεόμενη αιτιωδώς με

την υπερημερία του εργοδότη. Ο τελευταίος έχει μόνο το δικαίωμα, κατά την εκτέλεση της δικαιοτικής απόφασης που επιδίκαιει μισθούς υπερημερίας, να αρνηθεί την πληρωμή των μισθών υπερημερίας στον ενάγοντα εργαζόμενο, μέχρι να προσκομίσει ο τελευταίος βεβαίωση του ΟΑΕΔ περί καταβολής ή μη σε αυτόν επιδόματος ανεργίας και ποιου ποσού, η οποία πρέπει να συγκοινωνούνται με την επιταγή προς πληρωμή κάτω από το απόγραφο της σχετικής δικαιοτικής απόφασης, αλλιώς είναι αδύνατη η εκτέλεση, σε περίπτωση δε που προσκομίσει η εν λόγω βεβαίωση του ΟΑΕΔ, ο εργοδότης έχει δικαίωμα να παρακρατήσει από τους μισθούς υπερημερίας το ποσό του επιδόματος ανεργίας και ακολούθως να το αιτοδώσει στον ΟΑΕΔ κατ' άρθρο 31 ν.δ. 2698/1953, μόνο δε τη διαφορά μισθού-επιδόματος υποχρεούνται να καταβάλει στον εργαζόμενο (βλ. ΜΕΦΘΕος 40/2018, ΜΕφΑΘ 551/2017, Εφίων 450/2005, Λαναράς, Νομοθεσία εργατική και ασφαλιστική, εκδ. 2007, σελ. 317). Εξάλλου, ως ουσιαστικά αδίστιμη πρέπει να απορριφθεί η ένσταση περί κακόβουλης παράλειψης εύρεσης εργασίας, εφόσον αιτοδείχθηκε ότι η ενάγουσα αφενός εργάστηκε για μέρος του επίδικου χρονικού διαστήματος, αφετέρου εγγράφηκε στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ από τις 16-6-2018 έως 12-11-2018 (βλ. την από 12-11-2018 βεβαίωση του ΟΑΕΔ). Απορριπτέα ως μη νόμιμη είναι και η ένσταση περί μη προσφοράς εργασίας εκ μέρους της ενάγουσας, καθώς εν προκειμένῳ διν αιτούνται πραγματική προσφορά, λόγω της προηγηθείσας -κατά τα ανωτέρω- καταγγελίας της σύμβασης εργασίας από τον εργοδότη. Περαιτέρω, η κατά τη διάρκεια της υπερημερίας του εργοδότη ούναψη εκ μέρους του εργαζόμενου ούμβασης εξαρτημένης εργασίας με άλλον εργοδότη δεν αίρει την υπερημερία του προηγουμένου, ο οποίος κατά το άρθρο 656 εδ. Β του ΑΚ δικαιούται απλώς να εκπέσει από τους οφειλόμενους μισθούς υπερημερίας την ωφέλεια που ο εργαζόμενος αποκόμισε από την άλλη απασχόλησή του (ΑΠ 324/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Τέλος, λόγω της ανωτέρω παράνομης και καταχρηστικής συμπεριφοράς της εναγομένης, προσβλήθη η προσωπικότητα της ενάγουσας, η οποία δικαιούται εξ αιτού του λόγου εύλογη χρηματική ικανοποίηση, την οποία το Δικαστήριο αποτιμά στο ποσό των 500 €, λαμβανομένων υπόψη των

ουνθηκών που έλαβε χώρα η προσθολή, το μέγεθος αυτής και της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των διαδίκων. Κατόπιν τούτων, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η αγωγή ως ουσιαστικά βάσιμη, να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της από 2·3·2018 καταγγελίας της σύμβασης εργασίας μεταξύ της ενάγουσας και της εναγομένης και να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταθάλει στην ενάγουσα α) για μισθούς υπερημερίας Μαρτίου·Σεπτεμβρίου 2018 το ποσό των (6.852,09 · 914,28=) 5.937,81 € και β) για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης το ποσό των 500 €, νομιμοτόκως από τότε κάθε εξίωση κατέστη ληξιμπρόθεσμη και απαυτηγή, ήτοι για τους μισθούς υπερημερίας από το τέλος του αντίστοιχου μήνα και για τη χρηματική ικανοποίηση από την επίδοση της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Η απόφαση πρέπει να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή μέχρι το ποσό των 3.000 €, καθώς πιθανολογείται ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση θα προκαλέσει σημαντική ζημία στην ενάγουσα, ενώ πρόκενται και για εργατικές απαντήσεις (άρθρα 907, 908 παρ 1ε ΚΠολΔ). Μέρος των δικαιοτικών εξόδων της ενάγουσας θα επιβληθεί σε βάρος της εναγομένης, λόγω της μερικής ήττας της (άρθρα 178 και 191 παρ. 2 ΚΠολΔ), κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ό,τι κριθηκε απορριπτέο.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει την αγωγή.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ακυρότητα της από 2·3·2018 καταγγελίας της σύμβασης εργασίας μεταξύ της ενάγουσας και της εναγομένης.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ την εναγομένη να καταθάλει στην ενάγουσα το ποσό των έξι χιλιάδων τετρακοσίων τριάντα επτά ευρώ και ογδόντα ενός λεπτών (6.437,81), νομιμοτόκως όπως αναλυτικά καθορίζεται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης για κάθε επιμέρους κονδύλιο που συναπαρτίζουν το ποσό αυτό και μέχρι την πλήρη εξόφληση.

15^ο σελίδα της Εγγύτων απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης
[ειδική διαδικασία]

ΚΗΡΥΞΣΕΙ την παρούσα απόφαση προσωρινά εκτελεστή κατά την ανωτέρω καταψηφιστική της διάταξη μέχρι το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ την εναγομένη σε μέρος των δικαιούχων εξόδων της ενάγουσας, τα οποία ορίζει στο ποσό των διακούων (200) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε στη Θεσσαλονίκη σε έκταση δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο, στις 8 Αυγούστου 2019.

και θεωρήθηκε αυθημερόν

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ